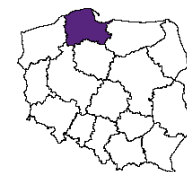

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

Kontakt: e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
tel. 58 768 31 30
faks 58 768 32 70

Internet: <http://gdansk.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W MARCU 2016 R.

Nr 3/2016

opublikowany 28.04.2016

Marzec 2016 r. w województwie pomorskim w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. charakteryzował się m.in.:

- ⇒ wzrostem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ niższą stopą bezrobocia rejestrowanego;
- ⇒ wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrostem cen większości artykułów żywnościowych;
- ⇒ spadkiem cen skupu podstawowych produktów rolnych, za wyjątkiem ceny żyta, ziemniaków i żywca rzeźnego wołowego;
- ⇒ wzrostem zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) jak i produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących);
- ⇒ spadkiem liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ spadkiem sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży hurtowej (w jednostkach handlowych);
- ⇒ spadkiem obrotów ładunkowych w portach morskich województwa.

W okresie styczeń-marzec 2016 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa pomorskiego w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 r. kształtowała się następująco:

- ⇒ odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosła produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) oraz produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących);
- ⇒ odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ zmniejszyła się sprzedaż detaliczna oraz sprzedaż hurtowa (w jednostkach handlowych);
- ⇒ w portach morskich województwa odnotowano wzrost obrotów ładunkowych.

SPIS TREŚCI

strona

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)	3
Znaki umowne	3
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Gospodarka morska	19
Wybrane dane o województwie pomorskim	21

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

Kropka (•) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Znak (*) – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Znak (Δ) – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie pomorskim w kwietniu 2016 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Gdańsku: <http://gdansk.stat.gov.pl> w dniu 29 kwietnia 2016 r.

Dane charakteryzujące województwo pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Gdańsku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

***

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w marcu br. ukształtowało się na poziomie 298,1 tys. osób, tj. o 4,3% wyższym niż w marcu 2015 r. (w marcu 2015 r. zatrudnienie w skali roku zwiększyło się o 2,5%), a w porównaniu z lutym br. zwiększyło się o 0,3%. W Polsce przeciętne zatrudnienie w marcu br. wyniosło 5726,7 tys. osób i było wyższe o 2,7% niż w marcu 2015 r. oraz o 0,3% w stosunku do lutego br.

W porównaniu z marcem 2015 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w informacji i komunikacji (o 16,0%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,5%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,8%) oraz w pozostałej działalności usługowej (o 4,9%). Natomiast spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,5%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016		I-III 2016	
	w tys.	III 2015 = 100	w tys.	I-III 2015 = 100
O g ó ł e m	298,1	104,3	297,2	104,4
w tym:				
Przemysł	139,7	103,6	139,5	103,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	126,7	103,8	126,4	103,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,5	102,6	5,5	102,9
Budownictwo	26,2	103,0	26,2	103,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...	48,6	104,0	48,4	104,0
Transport i gospodarka magazynowa	24,3	106,8	24,2	106,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,3	99,9	6,2	100,6
Informacja i komunikacja	11,3	116,0	11,2	116,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,3	97,5	6,3	97,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a ...	8,7	104,4	8,8	104,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,5	108,5	17,3	108,5

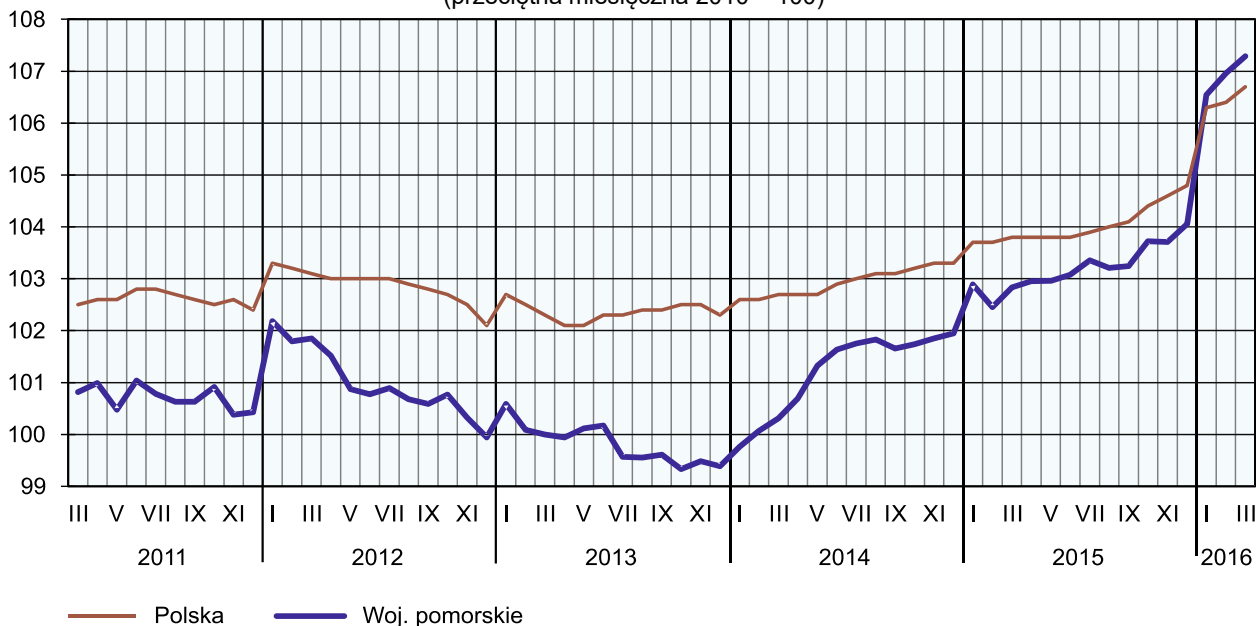
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z lutym br. wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 1,0%), informacji i komunikacji (o 0,8%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,8%), natomiast spadek wystąpił m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 0,1%).

W okresie styczeń-marzec br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 297,2 tys. osób, tj. o 4,4% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W relacji do analogicznego okresu 2015 r. najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w informacji i komunikacji (o 16,2%), a największy spadek w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,0%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

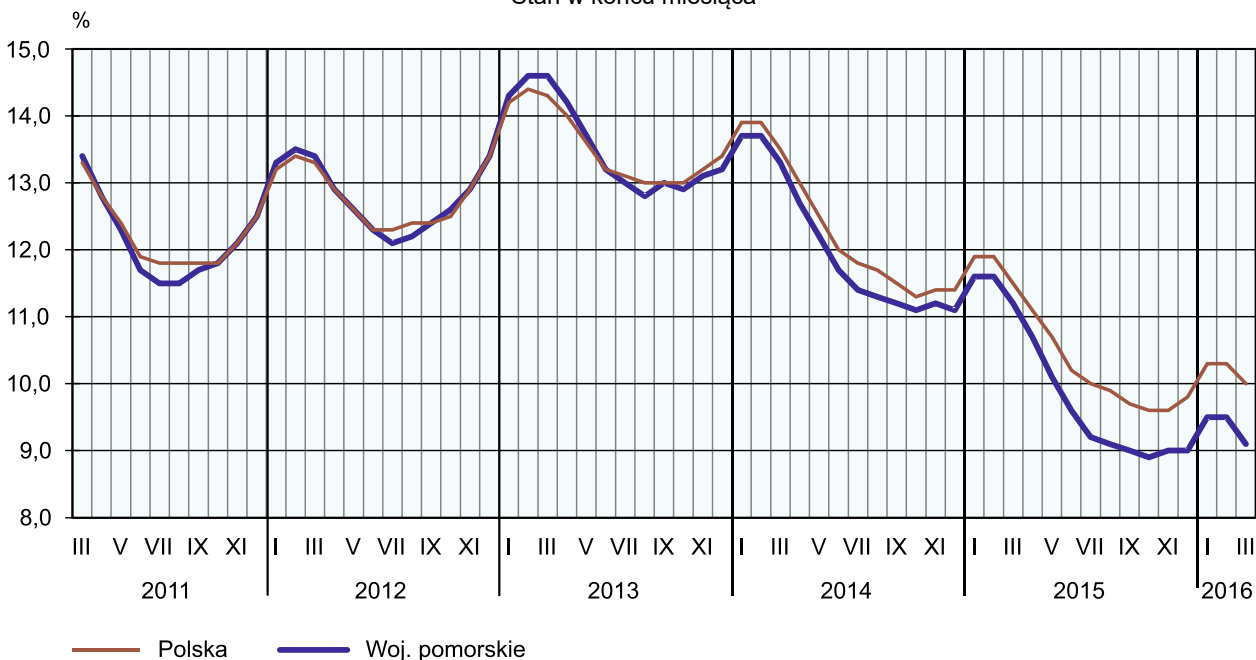
W końcu marca 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 79,3 tys. osób i była niższa o 18,6 tys. osób, tj. o 19,0% w stosunku do marca 2015 r., a w stosunku do lutego br. niższa o 3,2 tys. osób, tj. o 3,9%. Kobiety stanowiły 56,8% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w marcu ub. roku – 54,9%).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015	2016	
	III	II	III
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	98,0	82,6	79,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,3	10,8	10,4
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,0	10,6	13,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	11,2	9,5	9,1

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

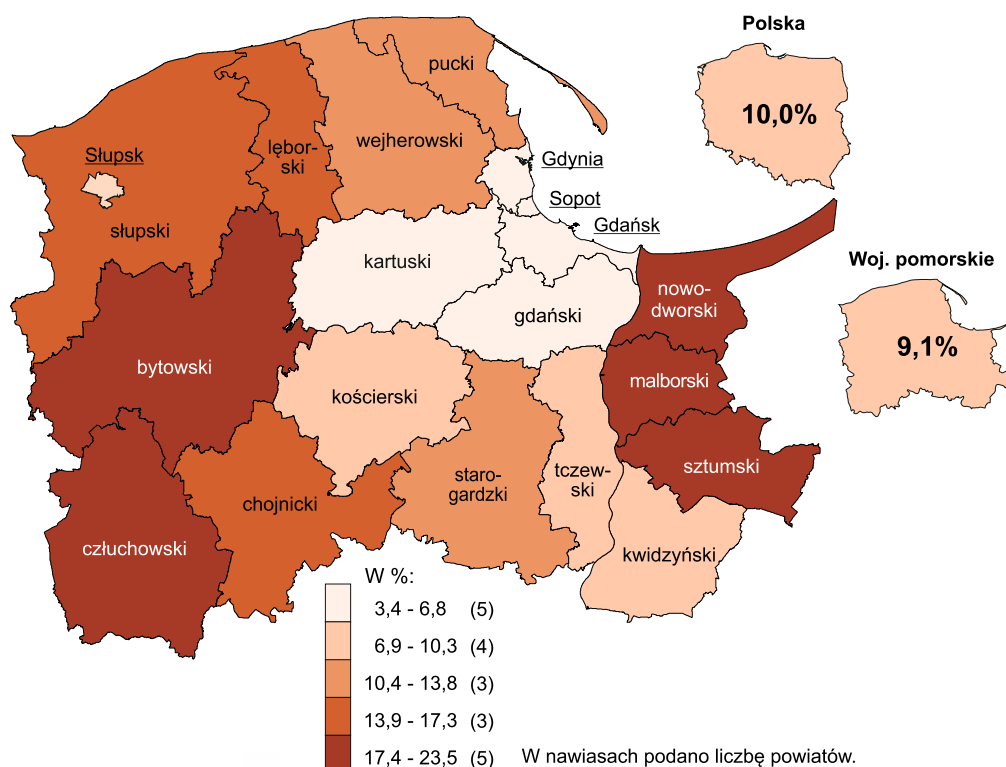

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 9,1% i była niższa o 2,1 p.proc. od zanotowanej w marcu ub. roku oraz niższa o 0,4 p.proc. od poziomu odnotowanego w lutym br. W dalszym ciągu do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego należały: powiat nowodworski (23,5% wobec 27,2% w marcu 2015 r.) i malborski (20,1%, w marcu 2015 r. – 22,2%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w Sopocie – 3,4% (w marcu 2015 r. – 4,3%).

W porównaniu z marcem ub. roku stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiecie sztumskim (o 4,7 p.proc.), nowodworskim (o 3,7 p.proc.) oraz kościerskim (o 3,4 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu marca

W marcu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 10,4 tys. osób bezrobotnych, tj. o 1,5% więcej niż w marcu ub. roku i o 3,0% mniej niż w lutym br. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się o 0,5 p.proc. w stosunku do marca ub. roku (do 81,5%).

W marcu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 13,7 tys. osób, tj. o 2,2% mniej niż w marcu 2015 r. i o 29,4% więcej niż w lutym br. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,7 tys. osób (w marcu ub. roku również 6,7 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 1,5 p.proc. (do 49,1%). Zwiększył się również udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 1,9 p.proc. do 7,1%).

Wśród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się natomiast w skali roku udział osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 2,7 p.proc. do 21,3%), osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 1,6 p.proc. do 9,9%) oraz osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty (o 0,1 p.proc. do 0,7%). Natomiast na niezmiennym w stosunku do marca 2015 r. poziomie pozostał udział osób, które nabyły prawo do świadczenia przedemerytalnego (1,0%).

W końcu marca 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 66,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,8 p.proc. (do 83,9%) w porównaniu z marcem 2015 r.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

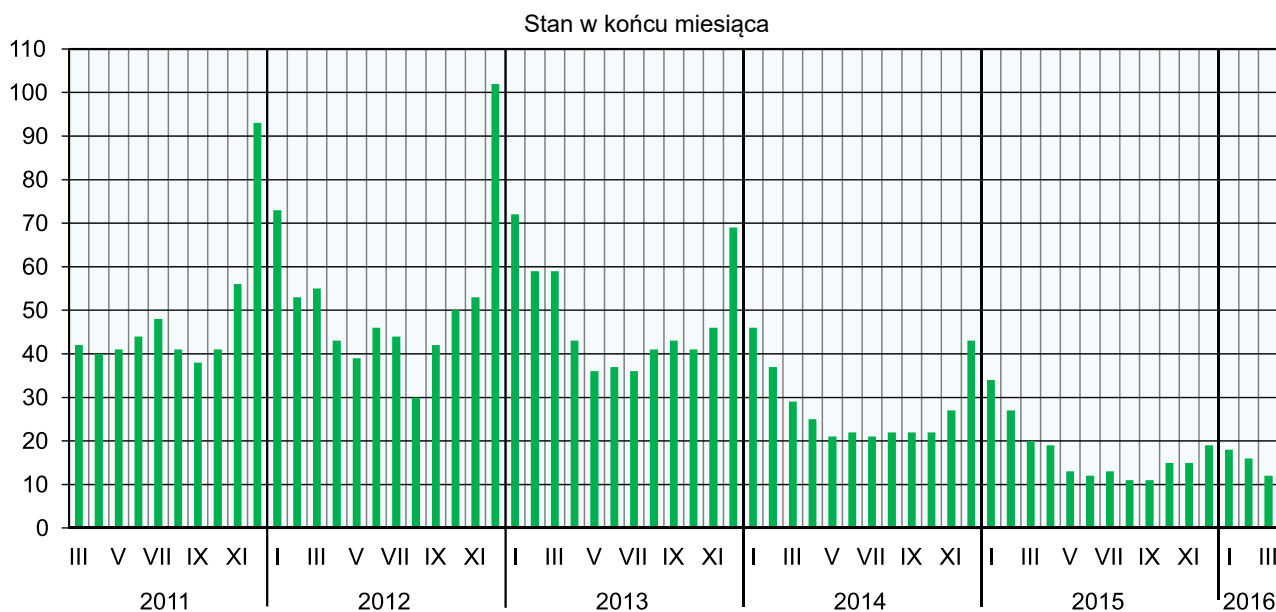
Wyszczególnienie	2015	2016	
	III	II	III
	w % ogółu		
Osoby bezrobotne (stan w końcu miesiąca):			
do 25 roku życia	16,3	15,7	15,1
długotrwale bezrobotne ^a	52,8	49,5	49,8
powyżej 50 roku życia	25,8	26,5	26,5
niepełnosprawni	7,0	7,3	7,4

a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W skali roku zwiększył się udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,7 p.proc. do 26,5%) oraz bezrobotnych osób niepełnosprawnych (o 0,4 p.proc. do 7,4%). Zmniejszył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych (o 3,0 p.proc. do 49,8%) oraz osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,2 p.proc. do 15,1%).

W marcu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 10005 **ofert zatrudnienia**, tj. o 1758 więcej niż w marcu ub. roku i o 1373 więcej niż w lutym br. W końcu marca br. na 1 ofertę pracy przypadało 12 bezrobotnych (o 8 osób mniej niż w marcu 2015 r. i o 4 osoby mniej niż w lutym br.).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1 OFERTĘ PRACY

Z danych urzędów pracy wynika, że z końcem marca 2016 r. 14 zakładów pracy zgłosiło w najbliższym czasie zwolnienie 463 pracowników (w marcu 2015 r. odpowiednio 10 zakładów, 156 pracowników).

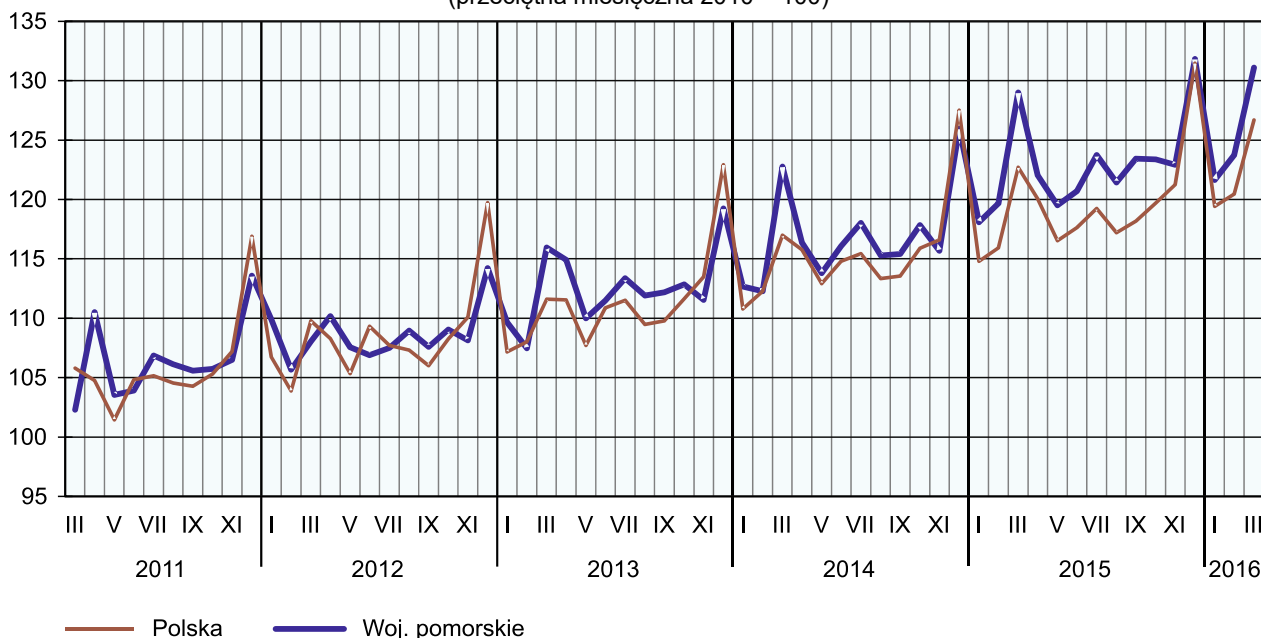
***

WYNAGRODZENIA

W marcu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4441,77 zł i było wyższe o 1,6% od zanotowanego w analogicznym miesiącu 2015 r. (w marcu 2015 r. wzrost o 5,1%)

oraz o 5,9% wyższe w porównaniu z lutym br. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w marcu br. wyniosło 4351,45 zł i zwiększyło się o 3,3% w odniesieniu do marca 2015 r. oraz o 5,2% w stosunku do lutego br.

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W porównaniu z marcem 2015 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zanotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 12,3%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,9%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,9%) oraz w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 3,7%), natomiast spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wystąpił m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,1%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,3%).

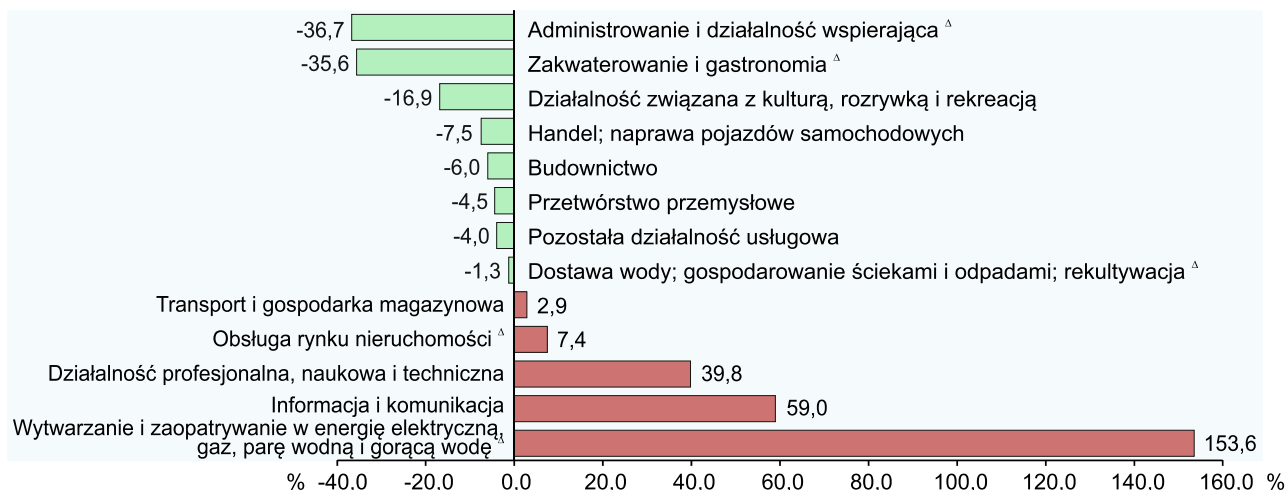
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016		I-III 2016	
	w zł	III 2015 = 100	w zł	I-III 2015 = 100
O g ó ł e m	4441,77	101,6	4281,79	103,2
w tym:				
Przemysł	4540,63	102,2	4284,72	103,5
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4243,21	101,8	4098,73	103,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	11262,90	108,9	8144,79	105,8
Budownictwo	4174,21	102,2	3943,21	102,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4107,85	101,3	3954,43	103,3
Transport i gospodarka magazynowa	4568,38	98,7	4597,17	102,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2860,89	107,9	2868,73	107,3
Informacja i komunikacja	7061,43	103,4	7663,65	101,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4772,07	99,1	4527,56	102,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6209,97	97,9	5782,26	101,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2810,24	102,9	2845,70	103,0

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI W MARCU 2016 R.**

W okresie styczeń-marzec br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4281,79 zł, tj. o 3,2% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło m.in. w pozostałej działalności usługowej (7,7%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,3%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,8%).

***

CENY DETALICZNE

W marcu 2016 r. ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych objętych badaniem były wyższe niż w analogicznym miesiącu 2015 r.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” więcej trzeba było zapłacić za kaszę jęczmienną (o 7,0%), mąkę pszenną (4,0%) i ryż (o 3,6%), natomiast mniej za bułkę pszenną (o 6,8%) i chleb pszenno-żytni (o 4,2%).

Mniej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso wieprzowe z kością – schab środkowy (o 3,2%) i mięso wołowe z kością – rostbef (o 2,2%), a więcej za kurczęta patroszone (o 1,5%). Wśród wędlin objętych badaniem odnotowano wzrost ceny szynki wieprzowej gotowanej (o 2,5%) i kielbasy suszonej (o 0,5%), natomiast zmniejszyła się cena kielbasy wędzonej (o 2,3%).

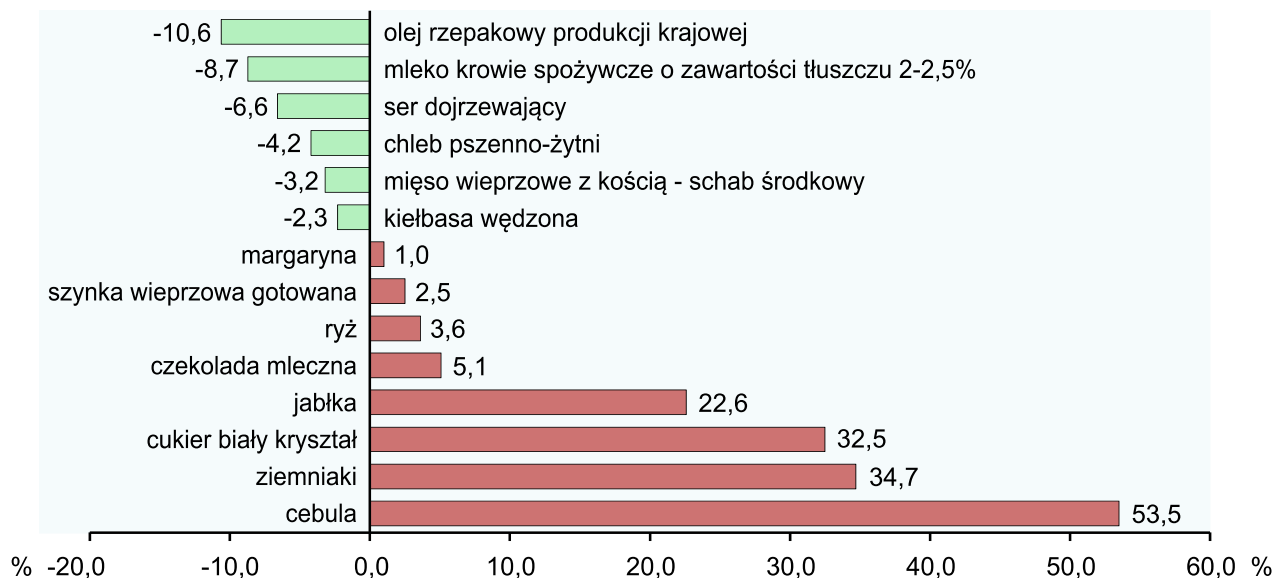
W grupie „mleko, sery i jaja” tańsze niż w marcu 2015 r. było mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 8,7%), jaja kurze świeże (o 6,7%), ser dojrzewający (o 6,6%), śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 6,4%) i mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 5,1%), a droższy był ser twarogowy półtłusty (o 4,3%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” niższa była cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 10,6%), masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 4,8%), a wyższa margaryny (o 1,0%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych konsumenci płacili więcej za cukier biały kryształ (o 32,5%), czekoladę mleczną (o 5,1%), herbatę czarną, liściastą (o 2,6%), a mniej za kawę naturalną mieloną (o 4,7%) i sok jabłkowy (o 3,3%). Wśród napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosła cena papierosów (o 4,1%), a także piwa jasnego pełnego, butelkowanego (o 2,2%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W MARCU 2016 R.

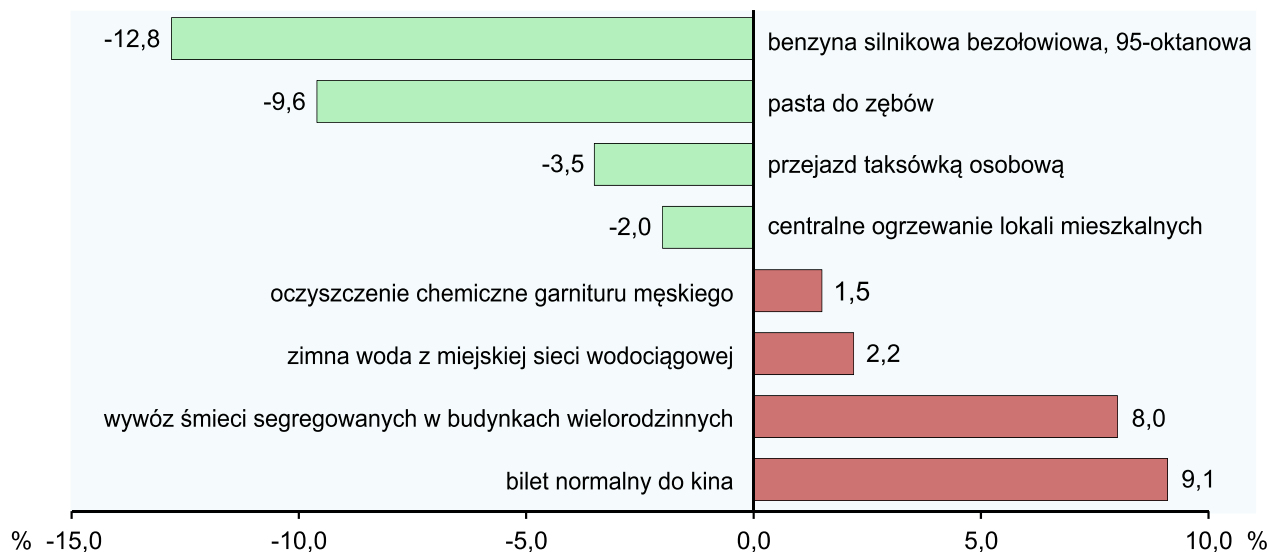
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „warzywa i owoce” wzrosła cena cebuli (o 53,5%), cytryn (o 46,1%), ziemniaków (o 34,7%), jabłek (o 22,6%) i marchwi (o 22,3%), a spadła cena pomarańczy (o 2,8%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W MARCU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z marcem 2015 r. ceny badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych były zróżnicowane.

Wśród produktów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania zanotowano wzrost cen za zimną wodę (o 2,2%) i ciepłą wodę (o 0,5%), natomiast mniej płacono za węgiel kamienny (o 2,5%) i centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 2,0%). W budynkach wielorodzinnych wzrosła opłata za wywóz śmieci niesegregowanych (o 11,4%) i śmieci segregowanych (o 8,0%).

Ceny produktów i usług związanych z transportem były odmienne. Więcej trzeba było zapłacić za bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy (o 1,5%), natomiast obniżyła się cena oleju napędowego (o 18,3%), benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 12,8%) oraz opłata za przejazd taksówką osobową (o 3,5%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen większości pozostałych usług. Wzrosła m.in. cena za oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego (o 1,5%) i strzyżenie włosów męskich (o 1,2%), natomiast spadła za podzelowanie obuwia męskiego (o 0,1%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za bilet normalny do kina (o 9,1%), a mniej za pastę do zębów (o 9,4%) i mydło toaletowe (o 1,0%).

***

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w marcu 2016 r. przeciętne ceny w skupie i na targowiskach głównych produktów rolnych były wyższe niż przed rokiem, za wyjątkiem cen pszenicy, trzody chlewnej, drobiu i mleka w skupie. Niższe ceny odnotowano w porównaniu z lutym 2016 r. – za wyjątkiem ceny ziemniaków, trzody chlewnej i drobiu w skupie oraz żyta na targowiskach.

W marcu 2016 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa pomorskiego wyniosła 3,7°C, tj. o 1,4°C więcej niż średnia z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 15,9°C (Gdańsk), a minimalna minus 4,1°C (Chojnice). Średnia suma opadów atmosferycznych (21,5 mm) stanowiła 66% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 12 do 15.

W marcu br. kontynuowano szacowanie strat spowodowanych stycznymi falami mrozów. Nadal trudno ostatecznie ocenić jaka powierzchnia upraw ozimych uległa całkowitemu przemarznięciu. Rolnicy wstrzymują się jeszcze z decyzją czy na plantacjach o wątpliwej kondycji dokonać przesiewu lub przeorania, ponieważ wraz z ociepleniem widać poprawę stanu roślin. Jednak w wielu dużych gospodarstwach dokonano już przesiewu, albo dosiewu odmian jarych. Według Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego największe straty wystąpiły w powiecie gdańskim, gdzie 50% pszenicy ozimej i rzepaku ozimego kwalifikuje się do zaorania a zaledwie 25% ozimin przetrwało w dobrej kondycji. W powiatach nadmorskich np. w powiecie wejherowskim straty dla głównych gatunków ozimin oszacowano na poziomie 30%. W rejonie kaszubskim, gdzie uprawia się głównie pszenżyto ozime, szacuje się, że do przeorania nadaje się ok. 30% ozimin. Są też sygnały o sporych stratach mrozowych na plantacjach truskawek. W marcu rozpoczęto siewy zbóż jarych. Według stanu na koniec miesiąca, w odniesieniu do powierzchni planowanej, zasiano 78% pszenicy jarej, 30% owsa, 25% jęczmienia jarego i około 9% pszenżyta jarego.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015-III 2016		III 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	III 2015 = 100	II 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	619,4	94,9	36,5	155,1	85,1
w tym:					
pszenica	379,9	86,9	30,5	191,4	158,0
żyto	97,8	132,6	3,8	141,5	58,4

a W okresie styczeń-marzec br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2015 r.-marzec 2016 r. wyniósł 619,4 tys. t i był o 5,1% mniejszy niż odpowiednio rok wcześniej - pszenicy skupiono o 13,1% mniej, a żyta o 32,6% więcej. W marcu 2016 r. skupiono 36,5 tys. t zbóż, tj. więcej niż przed rokiem o 55,1% i mniej o 14,9% niż przed miesiącem. Skup pszenicy zwiększył się zarówno w skali roku, jak

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Chojnicach, Gdańsku i Ustce.

i miesiąca (odpowiednio o 91,4% i o 58,0%). Natomiast skup żyta w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. zwiększył się o 41,5%, a w skali miesiąca był niższy o 41,6%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2016		III 2016		
	w tys. t	I-III 2015 = 100	w tys. t	III 2015 = 100	II 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	59,8	110,8	20,8	105,8	109,4
w tym:					
bydło (bez cieląt)	1,8	101,6	0,8	131,4	146,6
trzoda chlewna	38,2	117,2	13,4	108,6	106,3
drób	19,8	100,8	6,6	98,3	112,2
Mleko ^c	79,1	116,5	27,4	115,9	108,8

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W okresie styczeń-marzec 2016 r. skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 10,8% od notowanego w tym samym okresie 2015 r. Największy wzrost odnotowano w skupie trzody chlewnej (o 17,2%). Skup bydła był o 1,6% większy niż w okresie styczeń-marzec ub. roku, a podaż drobiu zwiększyła się o 0,8%.

W marcu 2016 r. producenci z województwa dostarczyli do skupu 20,8 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. więcej niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 5,8% i o 9,4%). Zarówno w skali roku, jak i miesiąca zwiększył się skup bydła (odpowiednio o 31,4% i o 46,6%) i skup trzody chlewnej (odpowiednio o 8,6% i o 6,3%). Z kolei skup drobiu zmniejszył się o 1,7% w stosunku do marca 2015 r., a zwiększył się o 12,2% w odniesieniu do poprzedniego miesiąca.

Skup mleka w marcu 2016 r. wyniósł 27,4 mln l i był wyższy niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 15,9% i o 8,8%).

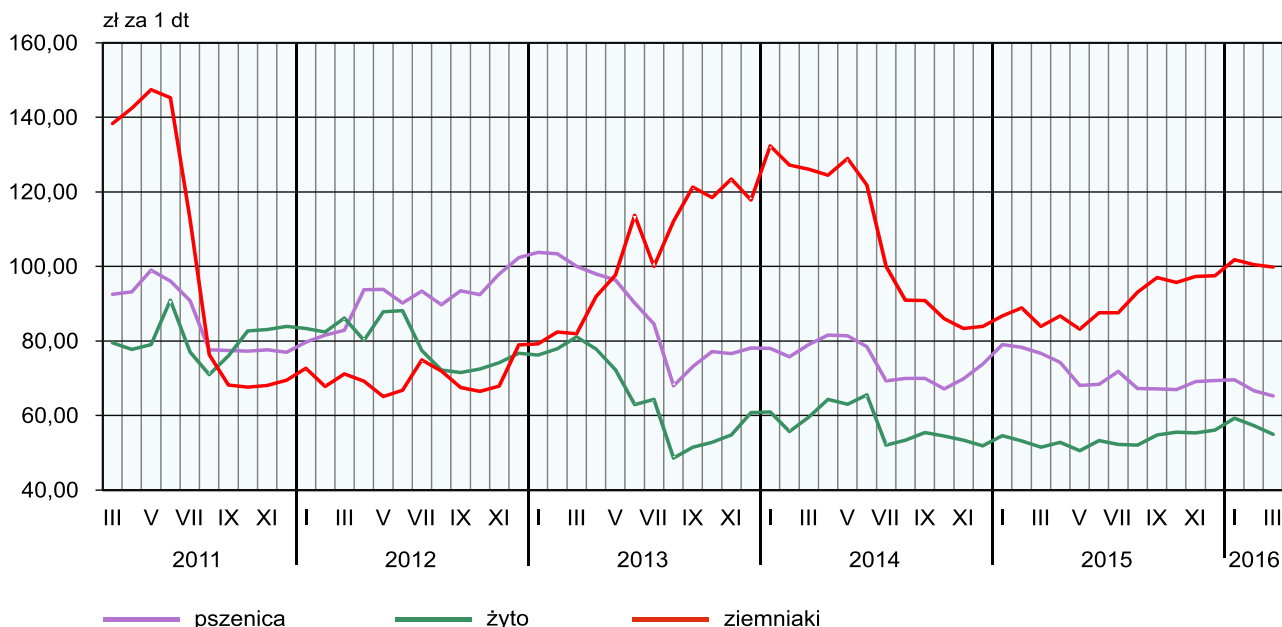
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	III 2016			III 2016		
	zł	III 2015 = 100	II 2016 = 100	zł	III 2015 = 100	II 2016 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:						
pszenica	65,23	85,1	97,9	77,00	100,4	99,4
żyto	54,98	106,8	96,0	54,00	102,9	102,9
Ziemniaki ^b za 1 dt	57,72	109,9	122,7	99,88	119,0	99,4
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	6,04	100,0	90,7	•	x	x
trzoda chlewna	3,80	90,7	100,0	•	x	x
drób	3,58	95,5	102,0	•	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	•	x	x	•	x	x
Mleko za 1 hl	99,46	84,9	95,6	•	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

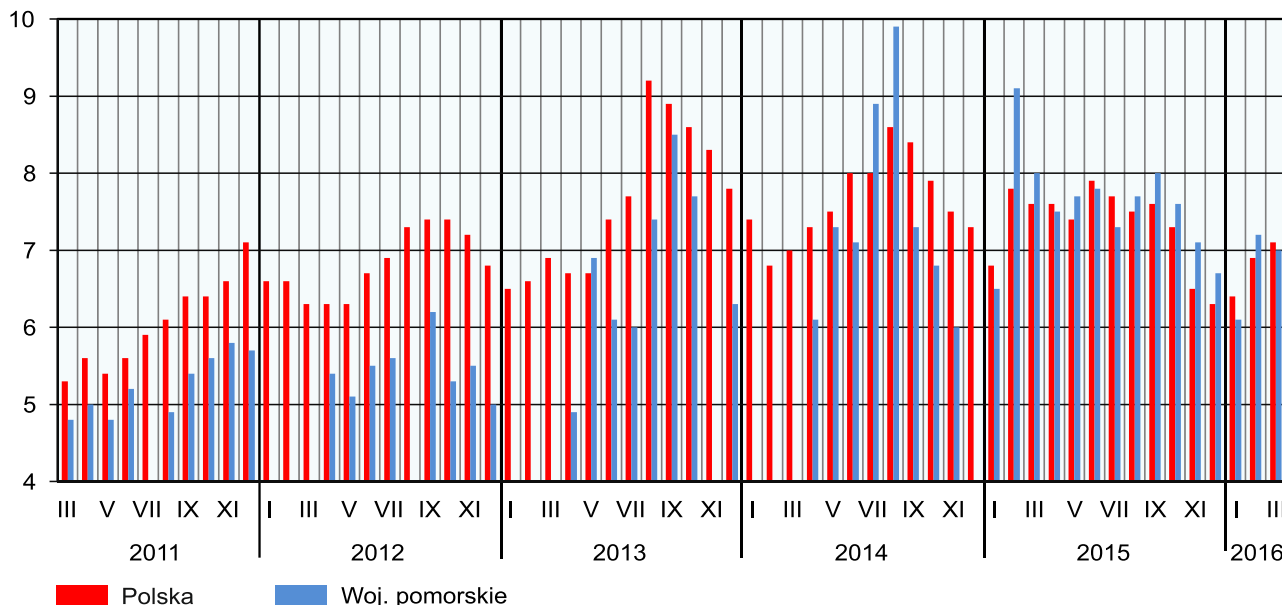
W marcu 2016 r. producenci z województwa uzyskali niższe niż przed rokiem ceny za dostarczoną do skupu **pszenicę** (o 14,9%), natomiast wyższe za **żyto** (o 6,8%). W skali miesiąca w skupie średnia cena pszenicy i żyta zmniejszyła się odpowiednio o 2,1% i o 4,0%. W obrocie targowiskowym w skali roku odnotowano wyższe ceny pszenicy i żyta (odpowiednio o 0,4% i o 2,9%). Natomiast w skali miesiąca cena pszenicy zmniejszyła się o 0,6%, a żyta zwiększyła się o 2,9%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW JADALNYCH

W marcu 2016 r. przeciętna cena skupu **ziemniaków** kształtowała się na poziomie 57,72 zł/dt i była wyższa niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 9,9% i o 22,7%). Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych w marcu 2016 r. wyniosła 99,88 zł/dt i w skali roku zwiększyła się o 19,0%, a w ujęciu miesięcznym zmniejszyła się o 0,6%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

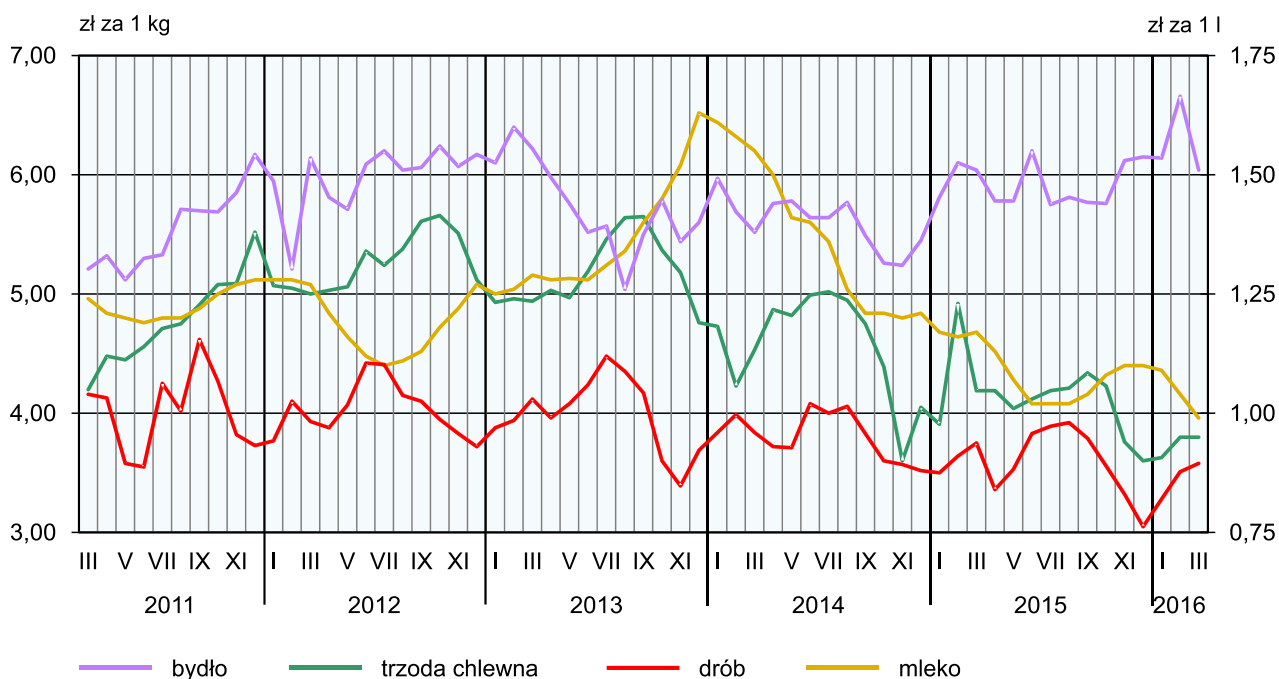

W marcu 2016 r. przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** kształtowała się na poziomie 3,80 zł/kg i zmniejszyła się o 9,3% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r., a w skali miesiąca utrzymała się na niezmiennym poziomie.

Średnia cena skupu **żywca drobiowego** w marcu 2016 r. wyniosła 3,58 zł/kg i w skali roku zmniejszyła się o 4,5%, a w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 2,0%.

W marcu 2016 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** kształtowała się na poziomie 6,04 zł/kg i w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. utrzymała się na takim samym poziomie, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 9,3%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Średnia cena **mleka** w skupie ukształtowała się na poziomie 99,46 zł za 1 hl i była niższa niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 15,1% i o 4,4%.

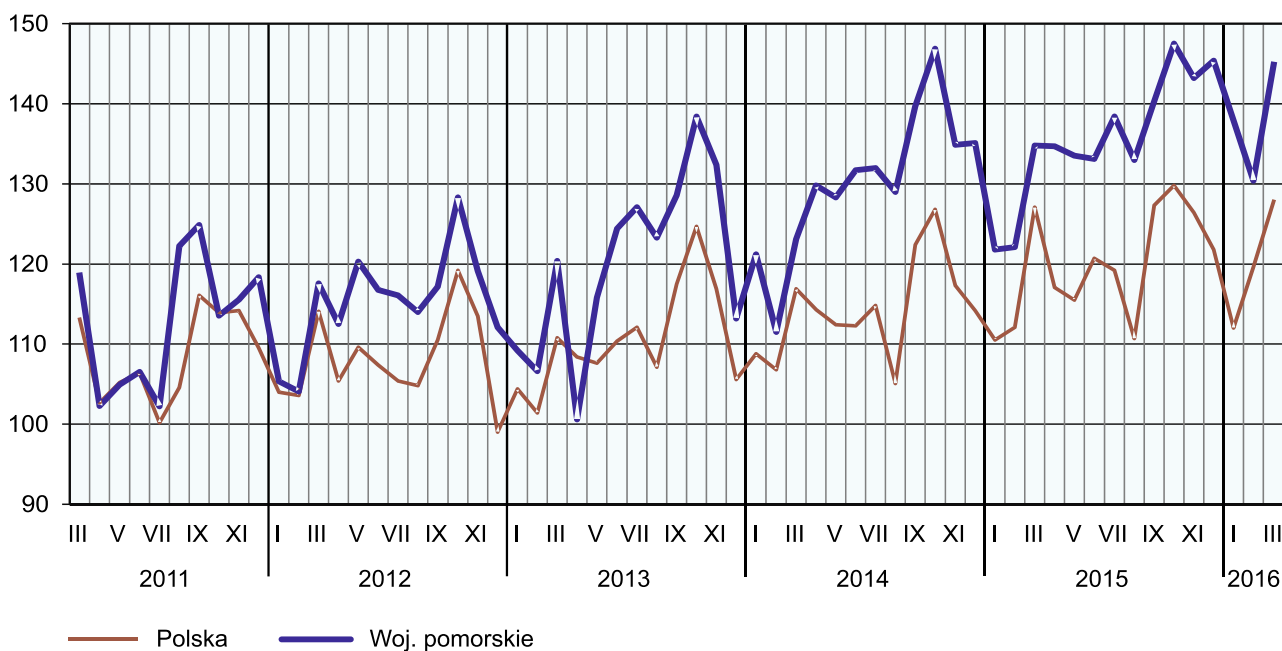
***

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w marcu 2016 r. osiągnęła wartość 6403,3 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza w cenach stałych wzrost o 7,5% w skali roku oraz o 11,2% w stosunku do lutego 2016 r.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

W marcu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r., odnotowano wzrost m.in. produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym – o 6,9% (w cenach stałych), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 90,5% oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 6,8%, produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) w marcu 2015 r. stanowiła 6,6% produkcji przemysłowej województwa.

W marcu 2016 r. w 20 spośród 30 działów przemysłu występujących w województwie pomorskim odnotowano wyższy niż w marcu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej w cenach stałych. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 54,0%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 35,8%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 23,5%), wyrobów z metali (o 19,0%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,7%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 4,9%) oraz artykułów spożywczych (o 3,3%). Spadek natomiast miał miejsce m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 3,9%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,6%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016	I-III 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	107,5	105,2	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	106,9	105,4	90,2
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	103,3	107,3	16,1
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	104,9	105,5	3,4
chemikaliów i wyrobów chemicznych	107,7	110,5	1,8
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	123,5	116,9	5,0
wyrobów z metali ^Δ	119,0	119,3	6,4
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	135,8	133,8	11,5
maszyn i urządzeń ^Δ	96,1	93,6	3,0
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	97,4	100,0	2,1
pozostałego sprzętu transportowego	154,0	144,0	4,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	106,8	96,8	7,1

W porównaniu z lutym 2016 r. produkcja sprzedana w cenach stałych w przetwórstwie przemysłowym była wyższa o 10,8%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w marcu 2016 r. wyniosła 45,8 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 3,8% (w cenach stałych) wyższa niż w analogicznym miesiącu 2015 r., przy wyższym przeciętnym zatrudnieniu (o 3,6%) oraz wyższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto (o 2,2%).

W okresie styczeń-marzec br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) wyniosła 17439,2 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 5,2% niż w analogicznym okresie 2015 r. W porównaniu z okresem styczeń-marzec 2015 r. wzrost odnotowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 44,0%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 33,8%), wyrobów z metali (o 19,3%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 16,9%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 10,5%), artykułów spożywczych (o 7,3%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 5,5%). Spadek odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 6,4%).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w marcu 2016 r. wyniosła 729,3 mln zł i była o 5,4% wyższa niż w marcu 2015 r.

W marcu 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła (w cenach bieżących) 27,8 tys. zł i była wyższa o 2,3% w stosunku do analogicznego miesiąca 2015 r. W skali roku przeciętne zatrudnienie w budownictwie było wyższe o 3,0%, natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 2,2%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się w marcu 2016 r. na poziomie 277,2 mln zł i stanowiła 38,0% produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (w marcu 2015 r. – 39,2%). W odniesieniu do marca 2015 r. produkcja budowlano-montażowa była wyższa o 2,3%, a w stosunku do lutego 2016 r. o 28,2%.

W marcu 2016 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku oraz w porównaniu z lutym br. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 17,9% i o 60,8%). Natomiast spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku oraz wzrost w porównaniu ze lutym 2016 r. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (o 24,5% i o 17,2%) oraz w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 1,3% i o 5,8%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016	I-III 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	102,3	101,5	100,0
Budowa budynków ^Δ	98,7	112,7	47,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	117,9	96,4	38,2
Roboty budowlane specjalistyczne	75,5	85,1	14,1

W okresie styczeń-marzec br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 731,8 mln zł, tj. o 1,5% wyższym od notowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wzrost produkcji w omawianym okresie odnotowano w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 12,7%). Natomiast w podmiotach specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych oraz w podmiotach których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej zanotowano spadek produkcji budowlano-montażowej (odpowiednio o 14,9% i o 3,6%).

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W marcu 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 1,4%), spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 40,7%) oraz wzrost liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 1,7%).

Według wstępnych² danych w marcu 2016 r. **przekazano do użytkowania** 876 mieszkań (tj. o 12 mieszkań mniej niż przed rokiem), w tym 477 (54,5% ogólnej liczby oddanych mieszkań) przekazali deweloperzy, 399 (45,5%) inwestorzy indywidualni. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim w marcu 2016 r. stanowiły 6,7% efektów krajowych.

²Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

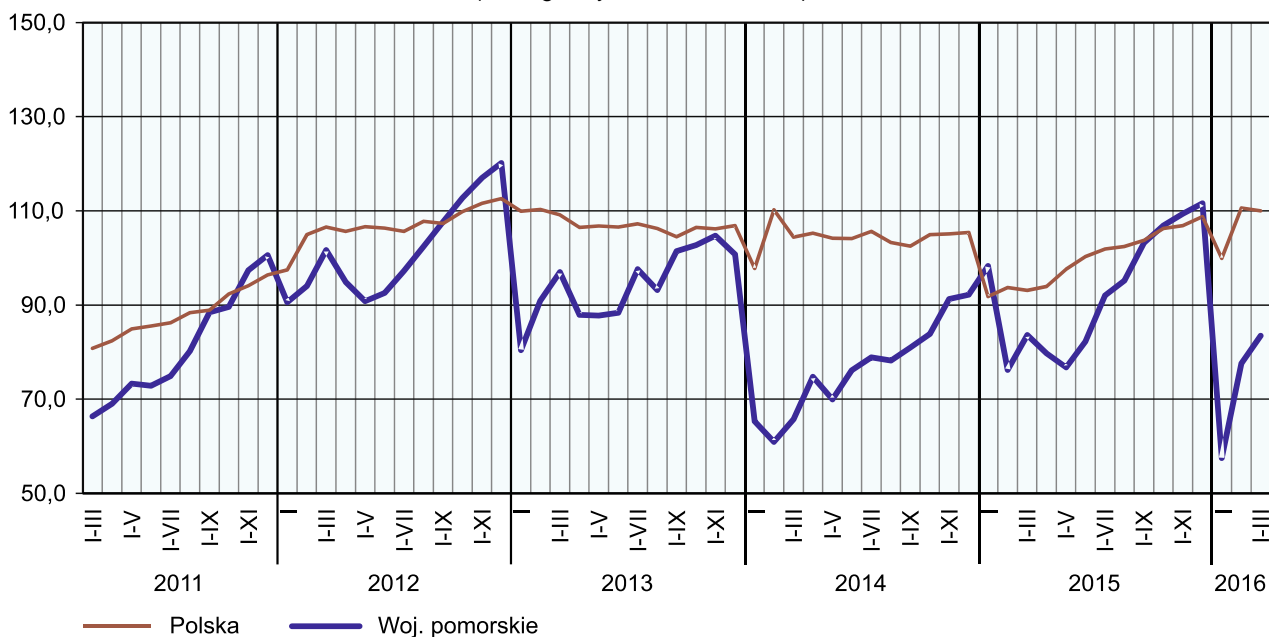
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-marzec 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² w liczbach bezwzględnych
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-III 2015 = 100	
O g ó ł e m	2504	100,0	98,1	100,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1098	43,8	87,9	66,0
Indywidualne	1164	46,5	97,7	141,9
Spółdzielcze	242	9,7	x	52,9
Komunalne	-	x	x	x
Zakładowe	-	x	x	x
Spoleczne czynszowe	-	x	x	x

W okresie styczeń-marzec 2016 r. oddano do użytkowania 2504 mieszkania, tj. o 1,9% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W stosunku do okresu styczeń-marzec ub. roku odnotowano spadek liczby zrealizowanych mieszkań we wszystkich formach budownictwa występujących w województwie.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

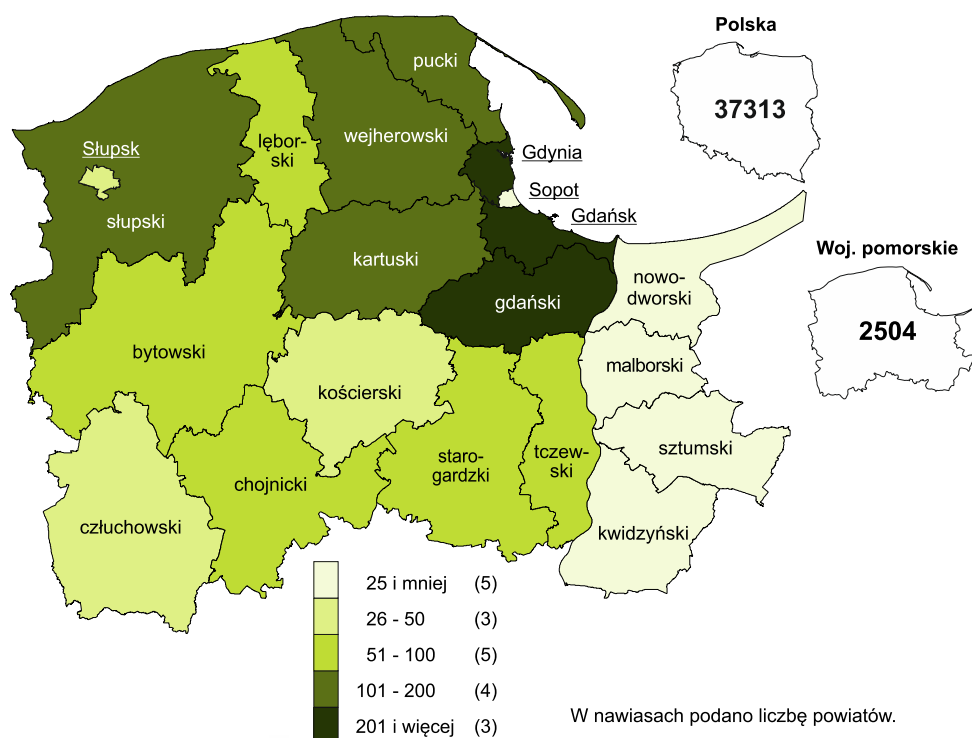

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-marzec 2016 r. wyniosła 100,0 m² i zwiększyła się o 4,5 m² w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. W porównaniu do okresu styczeń-marzec 2015 r. nastąpił wzrost w budownictwie indywidualnym i deweloperskim.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie kwidzińskim (166,2 m²), powiecie kościerskim (161,1 m²) oraz powiecie chojnickim (156,7 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni (poniżej 100 m²) wybudowano m.in. w Sopocie (44,4 m²), w Słupsku (64,0 m²) oraz w Gdańsku (65,9 m²).

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Gdańsku (791), w powiecie gdańskim (319) oraz w Gdyni (205), natomiast najmniej w powiecie malborskim (14), w Sopocie (19) oraz w powiecie kwidzińskim (22).

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW
W OKRESIE STYCZEŃ-MARZEC 2016 R.**

W marcu w ujęciu rocznym odnotowano spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 40,7% do 1261) i wzrost liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 1,7% do 1365).

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie w styczeń-marzec 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-III 2015 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-III 2015 = 100
O g ó ł e m	3385	100,0	95,4	3264	100,0	80,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1818	53,7	79,2	1839	56,3	60,4
Indywidualne	1434	42,4	117,9	1365	41,8	135,4
Spółdzielcze	-	x	x	x	x	x
Komunalne	73	2,2	192,1	-	x	x
Zakładowe	60	1,8	x	60	1,8	x
Spółeczne czynszowe	-	x	x	-	x	x

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

W marcu 2016 r. w skali roku odnotowano spadek **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących; zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) o 12,0%. W porównaniu z marcem 2015 r. największy spadek sprzedaży detalicznej odnotowano w podmiotach zajmujących się sprzedażą „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 54,6%). Zmniejszyła się również sprzedaż detaliczna m.in. w grupie „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 23,2%), „pozostałe” (o 15,8%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 6,1%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 4,7%). Natomiast wzrost sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym odnotowano w „pozostała sprzedaż detaliczna

w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 51,4%), „meble, RTV, AGD” (o 15,1%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 13,8%) oraz „tekstylia, odzież, obuwie” (o 3,3%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016	I-III 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	88,0	92,3	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	45,4	50,8	10,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	93,9	97,5	22,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	151,4	137,2	2,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	113,8	110,7	14,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	95,3	100,1	7,8
Tekstylia, odzież, obuwie	103,3	111,4	20,4
Meble, RTV, AGD	115,1	114,4	6,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	76,8	68,7	2,5
Pozostałe	84,2	91,8	11,6

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z lutym 2016 r. sprzedaż detaliczna była wyższa o 12,7%. Wzrost sprzedaży zanotowano w grupach: „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 42,0%), „pozostałe” (o 30,0%), „meble, RTV, AGD” (o 20,2%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 19,1%), „tekstylia, odzież, obuwie” (o 14,2%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (po 11,3%). Z kolei spadek sprzedaży w stosunku do lutego 2016 r. odnotowano m.in. w grupie „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 2,7%) oraz „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 2,4%).

Sprzedaż hurtowa w marcu 2016 r. w stosunku do marca 2015 r. w przedsiębiorstwach handlowych była niższa o 1,9%, a w hurtowych o 4,2%. W porównaniu z lutym 2016 r. sprzedaż hurtowa w marcu 2016 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 11,1%, a w hurtowych o 12,7%.

***

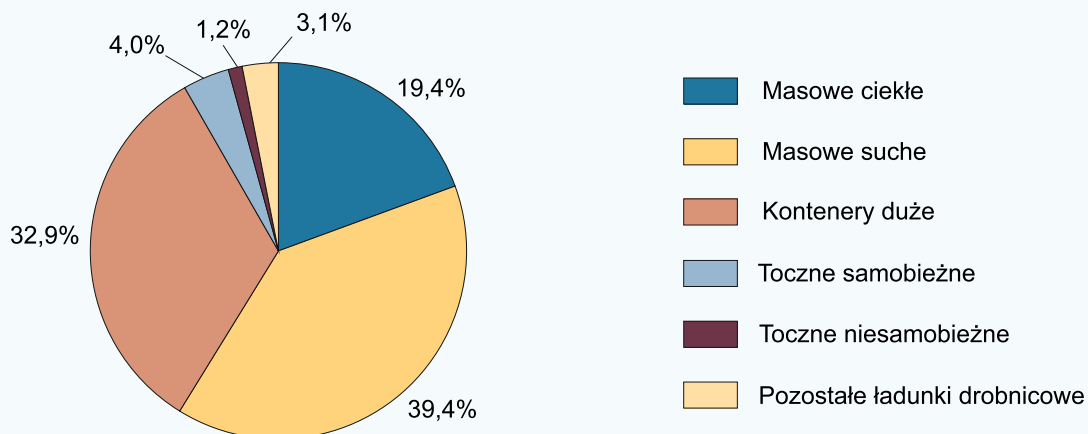
GOSPODARKA MORSKA

W marcu 2016 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 3,8 mln t, co oznacza spadek zarówno w stosunku do marca 2015 r. (o 9,4%), jak i lutego 2016 r. (o 6,1%).

W stosunku do marca ub. roku jedyny spadek odnotowano w przeładunkach „masowych ciekłych” – o 46,7%.

W pozostałych grupach ładunków odnotowano wzrost przeładunków, w tym największy w przeładunkach „masowych suchych” (o 12,1%) oraz „kontenerów dużych” (o 3,7%).

STRUKTURA OBROTÓW ŁADUNKOWYCH W MARCU 2016 R.

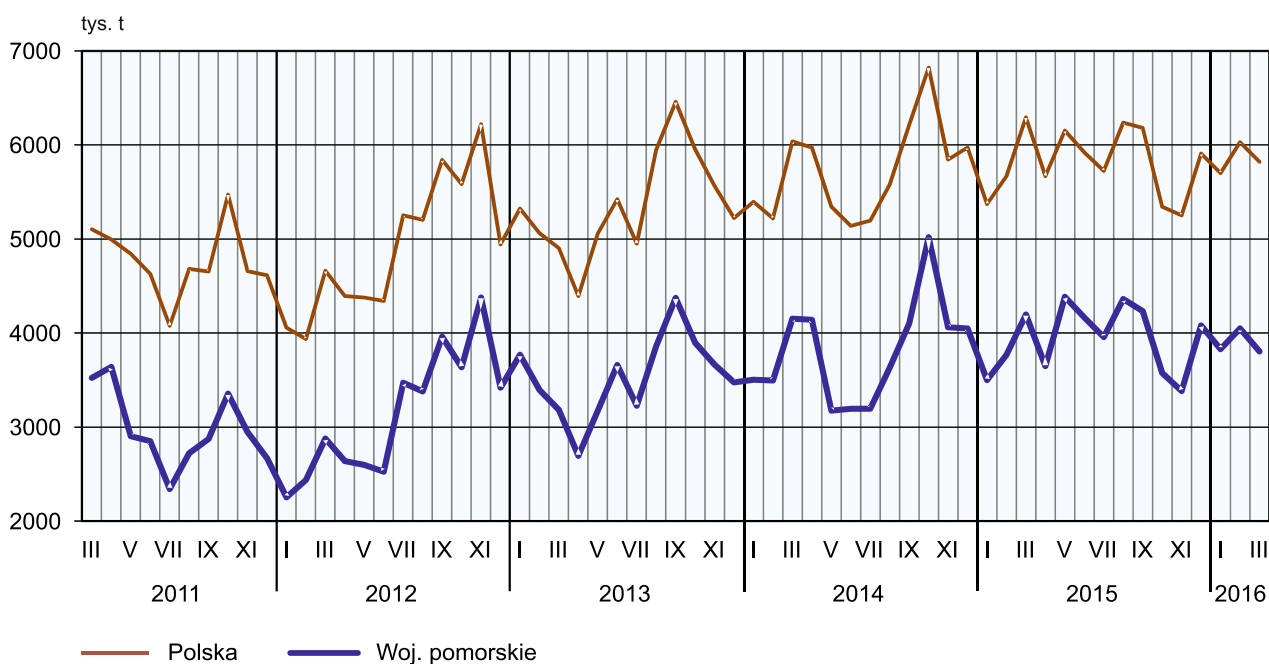

W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe w marcu br. stanowiły 98,7% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największe obroty w marcu br. odnotowano w porcie gdańskim – 2,3 mln t (spadek o 15,9% w stosunku do marca 2015 r.), co stanowiło 61,1% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w marcu br. w porcie gdańskim miały przeładunki „masowych suchych” – 38,0%, których przeładowano 882,9 tys. t oraz kontenerów dużych – odpowiednio 30,7% i 713,4 tys. t.

W okresie styczeń-marzec 2016 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 11,7 mln t, co stanowiło wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 1,9%. W porównaniu z okresem styczeń-marzec 2015 r. największy wzrost odnotowano w przeładunkach „pozostałych ładunków drobnicowych” (o 40,5%), a największy spadek w przeładunkach „masowych ciekłych” (o 13,7%).

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	285,9	284,6	285,7	286,0	286,0	286,4	287,1	286,7	286,8	288,2	288,1	289,1
	B	296,0	297,2	298,1									
poprzedni miesiąc = 100	A	100,9	99,6	100,4	100,1	100,0	100,1	100,3	99,9	100,0	100,5	100,0	100,3
	B	102,4	100,4	100,3									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	102,4	102,5	102,2	101,6	101,4	101,6	101,4	101,6	101,9	101,8	102,1
	B	103,5	104,4	104,3									
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	101,8	101,7	98,0	93,3	87,6	82,4	79,3	77,9	77,2	76,3	76,8	77,7
	B	82,4	82,6	79,3									
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	11,6	11,6	11,2	10,7	10,1	9,6	9,2	9,1	9,0	8,9	9,0	9,0
	B	9,5	9,5	9,1									
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4552	5952	8247	7101	8694	7838	7757	8180	8942	7657	6326	5843
	B	6164	8632	10005									
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	34	27	20	19	13	12	13	11	11	15	15	19
	B	18	16	12									
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	4001,06	4054,98	4370,53	4134,89	4049,80	4089,61	4192,91	4114,12	4182,42	4180,17	4165,38	4466,91
	B	4121,48	4193,14	4441,77									
poprzedni miesiąc = 100	A	93,8	101,3	107,8	94,6	97,9	101,0	102,5	98,1	101,7	99,9	99,6	107,2
	B	92,3	101,7	105,9									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,8	106,6	105,1	104,8	105,0	104,0	104,8	105,3	107,0	104,7	106,3	104,7
	B	103,0	103,4	101,6									
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	•	98,6	•	•	99,3	•	•	99,4	•	•	99,6
	B	•	•	•									

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	104,6	98,4	95,7	93,1	98,7	100,7	94,8	102,4	100,8	98,8	105,6	101,9
	B	98,9	94,9	101,7									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,0	108,1	91,9	81,5	87,4	86,1	96,8	95,0	94,8	96,4	100,5	94,7
	B	89,6	86,4	91,8									
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,6	105,0	99,0	95,7	100,0	107,3	92,7	101,0	99,3	99,8	106,3	100,5
	B	99,8	108,5	90,7									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,3	107,2	109,4	100,3	100,0	109,9	102,0	100,7	105,1	109,5	116,8	112,8
	B	105,7	109,2	100,0									
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,5	125,8	85,2	100,0	96,4	102,0	101,7	100,5	103,1	97,5	88,9	95,7
	B	100,8	104,7	100,0									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	82,7	116,3	92,5	86,0	83,8	82,6	83,5	85,1	91,4	96,4	104,4	88,9
	B	92,8	77,2	90,7									
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	6,5	9,1	8,0	7,5	7,7	7,8	7,3	7,7	8,0	7,6	7,1	6,7
	B	6,1	7,2	7,0									
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	90,1	100,3	110,4	99,9	99,1	99,7	104,0	96,1	105,5	105,1	97,1	101,6
	B	94,8	94,5*	111,2									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,4	109,5	109,6	103,8	104,1	101,1	104,9	103,1	100,5	100,4	106,1	107,6
	B	113,2	106,8*	107,5									
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	33,3	92,6	143,4	101,8	103,7	122,9	92,6	116,5	131,3	87,9	116,2	117,9
	B	30,5	117,9	128,2									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	139,5	93,0	115,1	100,0	95,5	87,3	87,0	115,5	122,1	76,9	127,9	98,1
	B	89,8	114,4	102,3									

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1115	1664	2552	3238	3866	4961	6254	7470	8658	10073	11282	13123
	B	610	1628	2504									
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	151,7	126,0	127,8	107,0	110,0	108,4	116,9	121,9	127,7	125,6	117,8	120,5
	B	54,7	97,8	98,1									
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	77,4	96,3	120,7	97,0	99,5	103,2	103,6	94,3	101,8	110,3	92,9	120,1
	B	65,9	97,2	112,7									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,2	103,6	105,7	101,7	105,9	106,9	102,2	96,0	103,8	106,3	108,4	109,8
	B	93,4	94,3	88,0									
Obroty ładunkowe w portach morskich ^b w tys. t	A	3501	3770	4200	3650	4385	4167	3958	4361	4234	3579	3384	4081
	B	3829	4050	3804									
poprzedni miesiąc = 100	A	86,4	107,7	111,4	86,9	120,1	95,0	95,0	110,2	97,1	84,5	94,6	120,6
	B	93,8	105,8	93,9									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,9	107,8	101,1	88,1	138,0	130,4	123,9	120,0	103,3	71,3	83,3	100,7
	B	109,4	107,4	90,6									
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
brutto ^d (w %)	A	•	•	5,2	•	•	5,9	•	•	5,5	•	•	4,7
	B	•	•	•									
netto ^e (w %)	A	•	•	4,4	•	•	5,0	•	•	4,7	•	•	4,0
	B	•	•	•									
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	•	1120,4	•	•	2634,3	•	•	4404,0	•	•	6936,2
	B	•	•	•									
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	114,2	•	•	113,8	•	•	124,3	•	•	113,6
	B	•	•	•									
Podmioty gospodarki narodowej ^f w rejestrze REGON	A	276221	273170	276705	277515	278458	279906	281103	281692	282129	282820	282311	281861
	B	282146	282723	283191									
w tym spółki handlowe	A	28167	28262	28609	28776	28976	29165	29376	29511	29699	29881	30065	30281
	B	30441	30645	30813									
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4690	4695	4728	4730	4735	4739	4743	4750	4745	4736	4731	4734
	B	4745	4790	4805									

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE. c W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.